

Nr 130.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående undersöknings- och förberedande gruvarbeten inom Västerbottens län m. m.; given Stockholms slott den 17 februari 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Fritjof Ekman.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 17 februari 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med cheferna för social- och kommunikationsdepartementen anför chefen för handelsdepartementet, statsrådet Ekman:

I statsverkspropositionen till årets riksdag har Kungl. Maj:t under Utgifter för kapitalökning: Fonden för förlag till statsverket (bilaga 6, punkterna 4 och 5) föreslagit riksdagen att i avbidan på de propositioner, som kunde varda riksdagen förelagda, *dels* till undersöknings- och förberedande gruvarbeten m. m. inom Västerbottens län för budgetåret 1933/1934 beräkna ett reservationsanslag av 576,000 kronor, *dels ock* till

anläggande av utfartsväg från Kuorbevare kopparmalmfält för sagda budgetår beräkna ett reservationsanslag av 335,000 kronor.

Till grund för dessa beräkningar lågo *dels* ett av Sveriges geologiska undersökning till 1932 års utredningsmän angående beredskapsarbeten ingivet förslag till arbeten av sådant slag, *dels ock* en av chefen för nämnda ämbetsverk den 20 december 1932 avgiven promemoria med komplettering av samma förslag.

Sedan på anmodan av mig kommerskollegium och Sveriges geologiska undersökning verkställt närmare utredning i förevarande ämnen och i anslutning härtill i ett den 31 januari 1933 gemensamt avgivet utlåtande framlagt förslag beträffande ifrågavarande arbeten samt länsstyrelsen i Västerbottens län ävensom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 8 respektive den 13 februari 1933 yttrat sig över vissa delar av berörda förslag, anhallar jag att nu ånyo få anmäla detta ärende för Kungl. Maj:t.

I. Undersöknings- och förberedande gruvarbeten m. m. inom Västerbottens län. I fråga om dessa arbeten hava *kommerskollegium* och *Sveriges geologiska undersökning* inledningsvis anfört följande:

Som bekant hade under senare tid genom undersökningar av Sveriges geologiska undersökning och numera Bolidens gruvaktiebolag utrönt, att nordöstra delen av Västerbottens län och vissa närbelägna delar av Norrbottens län utgjorde ett malmförande område med ett betydande antal fyndigheter av svavelkis, kopparmalm, arsenikmalm samt zink- och blymalm. Av särskilt intresse vore den höga halten i vissa förekomster av ädelmetaller, av vilka guldet spelade största rollen och i några fall, hittills huvudsakligen i Boliden, gäve åt fyndigheten dess huvudvärde.

Bortsett från Boliden, som vore under exploatering, och ett antal ännu icke öppnade fyndigheter i omgivande trakt nedanför stambanan, i vilka förekomster kronan icke vore meddelägare, låge Skelleftefältets huvudfyndigheter väster om stambanan inom ett bälte, som i nordvästlig till västlig riktning sträckte sig ifrån densamma upp till omgivningarna av Kuorbevare och Adaks byar i Malå socken. De nyssnämnda, inom huvudstråket väster om stambanan belägna fyndigheterna kunde sammanfattas under fem större grupper, nämligen, från öster räknat: 1) *Åsen—Kedträsk—Svanskegruppen*, 2) *Malånäsgruppen*, 3) *Mensträskgruppen*, 4) *Rakkejaure—Näslidengruppen*, och 5) *Kuorbevare—Adakgruppen*. Något skild från de nämnda områdena låge 6) *Vindelgransele—Kristinebergsggruppen* inom östra delen av Lycksele socken och närmast angränsande del av Malå socken.

Utanför nämnda huvudgrupper funnes åtskilliga strödda fyndigheter, vilka icke syntes behöva dryftas i nu föreliggande sammanhang.

Ämbetsverken övergå härefter till att redogöra för de arbeten av olika slag, som enligt ämbetsverkens mening böra komma till utförande å områdena i fråga. I sådant hänseende hava ämbetsverken — som på anförda skäl icke för närvarande funnit anledning föreligga att föreslå igångsättande från statens sida av några arbeten inom Åsen—Kedträsk

—Svanskelegruppens, Mensträskgruppens och Rakkejaure—Näslidengruppens fyndigheter — rörande *Malånäsgruppens* fyndigheter uttalat följande:

Malånäsgruppens fyndigheter låge närmast nordväst om Asen—Kedträsk—Svanskelegruppen, på ett avstånd fågelvägen av omkring 11 — omkring 22 kilometer från stambanan. De hyste förnämligast svavelkis-, kopparkis- och zinkmalm; en ännu ej tillräckligt undersökt men sannolikt mindre betydande fyndighet innehölle guld- och silverhaltig arsenikmalm. I svavelkis-kopparmalmerna inginge låga halter av guld och silver. Zinkmalmerna hyste medelhöga till ganska höga silverhalter.

Äganderättsförhållandena växlade inom denna grupp. Staten vore ensam ägare till kopparmalms-svavelkismalmen »Bjurfors östra», zinksvavelkismalmen »Bjurträskgruvan» samt en troligen obetydlig svavelkisförekomst. Bolidens gruvaktiebolag vore på grund av jordägareandelsköp till hälften delägare i Bjurlidens zink-svavelkisfyndighet, i Österbäckens förekomst av guld- och silverhaltig arsenikkis samt i Östra Högkullas zinkmalmsfyndighet. Sävenäs nya aktiebolag vore i egenkap av markägare medintressent i »Bjurfors mellerstas» och »Bjurfors västras» förekomster av något guld- och silverhaltiga zink-svavelkismalmer.

Av de nyssnämnda Malånäsfyndigheterna torde under nu rådande låga metallpriser Bjurliden och Bjurträskgruvan knappast kunna bliva föremål för en lönande exploatering utan syntes böra stå såsom reserver till bättre tider. Av samma skäl syntes även ovisst, om »Bjurfors mellersta» och »Bjurfors västra» nu skulle kunna brytas med någon vinst i samband med utnyttjandet av »Bjurfors östra». Däremot skulle den sistnämnda med dess relativt högprocentiga kopparmalm (i genomsnitt cirka 4 procent koppar) samt Högkullafältets silverhaltiga zinkmalm kunna utnyttjas även under nu rådande ogynnsamma förhållanden, därest tillgångarna av de rika malmtyperna befunes tillräckligt stora för att amortera behövliga anläggningar. För avgörandet av denna fråga föreläge ännu icke tillräckliga data. De för undersökningsarbetena hittills anvisade medlen hade till allra största delen behövt tagas i anspråk för de grundläggande uppgifterna att lokalisera malmkropparna och att undersöka dem inom deras närmast bergytan liggande nivåer men endast i otillräcklig grad medgivit utredningar rörande deras utsträckning och beskaffenhet mot djupet. Ämbetsverken ansåge det för närvarande vara av särskild vikt, att just de förekomster, som i första rummet kunde förväntas bliva föremål för exploatering, så undersöktes med avseende på malmtillgångarnas storlek och förhållande mot djupet, att material erhöles för bedömande, i vad mån en brytning snart kunde sättas i gång samt huru en sådan skulle planläggas.

Beträffande kopparmalmen »Bjurfors östra» hade de tidigare borrhinnarna och en mindre blottning å densamma under sistlidne höst kompletterats med en såsom beredskapsarbete utförd avdikning samt en avschaktning tvärs över malmens östra del, sistnämnda förberedande gruvarbete närmast för att erhålla ytterligare upplysning om malmens beskaffenhet i dagen och dess stupningsförhållanden inom denna del av fältet. Denna hittills utförda avschaktning visade, att malmen inom densamma fullt motsvarade vad man haft anledning att vänta i fråga om utsträckning och kvalitet. Den hade emellertid icke visat sig tillräckligt omfattande för att giva alla de önskade upplysningarna, varför geologiska undersökningen föreslagit dess fortsättande under budget-

året 1933/1934 för ett belopp av 17,000 kronor. Detta arbete syntes ämbetsverken så mycket hellre kunna anbefallas, som det under alla förhållanden måste utföras vid fyndighetens exploatering. Men då vid brytningen jord måste avlägsnas från hela fyndigheten, tillåte sig ämbetsverken föreslå, att denna redan nu helt och hållet avschaktades. Med ledning av hittills företagna utredningar rörande malmareans storlek samt jordbetäckningens mäktighet och beskaffenhet beräknades detta arbete kunna utföras för en kostnad av omkring 90,000 kronor enligt följande förslagsberäkning:

Direkta arbetslöner	cirka kronor	74,000
Körslor	»	2,000
Material	»	10,000
Arbetsledning och diverse	»	4,000
	kronor	90,000.

Med ifrågavarande arbete skulle cirka 38 man och 4 hästar sysselsättas i cirka 10 månader.

Den merkostnad av 73,000 kronor i jämförelse med geologiska undersökningens tidigare förslag, som den nu föreslagna mera omfattande jordavrymningen skulle draga, kunde inrymmas inom det i statsverkspropositionen, under punkt 4, angivna totalbeloppet av 576,000 kronor, därest ämbetsverkens förslag i det följande med avseende på ordningsföljden för schakt- och ortdrivningsarbetena vid Högkulla samt användningen av det för eventuellt anrikningsverk beräknade beloppet vunnit bifall. —

För att utröna tillgångarna och beskaffenheten av brytvärd malm på djupet inom samma fyndighet (»Bjurfors östra») finge ämbetsverken föreslå neddrivandet av ett schakt i malmens liggande samt malmzonens undersökning genom fältorter, tvärort och stigorter. För det arbete av detta slag, som lämpligen kunde hinna utföras under budgetåret 1933/1934, beräknades omkostnaderna till omkring 62,000 kronor enligt följande förslagsberäkning:

Direkta arbetslöner	cirka kronor	35,000
Körslor	»	2,000
Material och anläggning	»	21,000
Arbetsledning	»	4,000
	kronor	62,000.

Med detta arbete beräknades cirka 15 man och 1 häst bliva sysselsatta omkring 1 år. —

Sistlidne sommar lokaliserade Sveriges geologiska undersökning inom hittills västligaste delen av Malånäsgruppen i närheten av Högkulla by en zinkmalmsförekomst med anmärkningsvärt goda metallhalter. Fyndigheten övertvårades under höstens lopp genom tre schaktningar och provtogs inom dessa. Analyseringsarbetet vore ej avslutat på allt material, men de föreliggande genaralprovsanalyserna visade, att 700 kvadratmeter av den hittills till cirka 800 kvadratmeter kända arean hölle i genomsnitt 20.3 procent zink, 0.85 procent bly, 0.14 procent koppar, 32.7 procent svavel samt 154 gram silver och ½ gram guld per ton. Endast 100 kvadratmeter hölle fattigt anrikningsgods med 5 procent zink, 0.45 procent bly samt 80 gram silver och ½ gram guld.

Därest denna malm skulle förhålla sig tillfredsställande mot djupet, så att tillräckligt tonnage erhöles, skulle den på grund av sin goda kvalitet kunna bli föremål för snar exploatering. Dess upptäckt utgjorde dessutom givetvis i och för sig skäl att undersöka, om ej någon eller några ytterligare malmkroppar av liknande beskaffenhet kunde uppdagas i närheten.

Ämbetsverken finge i anslutning till geologiska undersökningens förslag till beredskapsarbetskommitté föreslå följande arbeten å Högkullas zinkmalmsfyndighet:

1. Avschaktnings- och provsprängningsarbeten enligt följande förslagsberäkning:

Direkta arbetslöner	.....	cirka kronor	23,000
Körslor	.....	»	» 3,000
Material	.....	»	» 3,000
Arbetsledning och diverse	.....	»	» 3,000
			<u>kronor 32,000.</u>

Cirka 25 man och 2 hästar beräknades sysselsättas i cirka 6 månader med detta arbete.

2. Nedsprängning av ett schakt och drivning av undersökningsorter för malmens undersökning på djupet för en kostnad av cirka 55,000 kronor enligt följande förslagsberäkning:

Direkta arbetslöner	.....	cirka kronor	34,000
Körslor	.....	»	» 2,000
Material och anläggning	.....	»	» 15,000
Arbetsledning	.....	»	» 4,000
			<u>kronor 55,000.</u>

Med ifrågavarande arbete kunde intill 15 man och 1 häst sysselsättas i nära 1 år.

Beträffande sistnämnda schakt- och ortdrivningsarbete vore förslagsberäkningen uppgjord under förutsättning av att detta arbete finge utföras först *efter* slutförandet av de i det föregående föreslagna schaktsänkings- och ortdrivningsarbetena på »Bjurfors östra». Härigenom skulle nämligen betydande delar av anläggningen från Bjurfors östra kunna förflyttas till och användas vid Högkulla, varigenom en icke oväsentlig besparing, minst cirka 6,000 kronor, skulle göras, möjliggörande utförande av undersöknings- eller förberedande gruvarbete för ett motsvarande belopp.

Därest en sådan anordning för arbetenas bedrivande vunne gillande, skulle schaktsänkings- och ortdrivningsarbetena vid Högkulla emellertid knappast hinna påbörjas förrän vid ingången av budgetåret 1934/1935. Anslaget för 1933/1934 skulle därför icke behöva belastas med ifrågavarande post, vilken skulle kunna upptagas i budgeten för nästföljande år. Härigenom skulle ämbetsverken erhålla större delen av vad som erfordrades för täckandet av den merkostnad, som skulle uppkomma vid utförande av det mera omfattande jordrymningsarbete, vilket i det föregående förslagslagits till utförande på »Bjurfors östra».

Inom Malänäsgruppen finnes ett flertal ytterligare indikationer, vilka det hittills ej varit möjligt undersöka med till buds stående medel. Ämbetsverken ansåge, att åtminstone de mera anmärkningsvärda av dessa borde göras till föremål för undersökningsarbeten, då nya fynd av värde

inom dem uppenbarligen skulle kunna underlätta och påskynda malmfältens utnyttjande. De finge därför i anslutning till geologiska undersökningens preliminära förslag föreslå arbeten i form av avschaktningar och provsprängningar å andra, till sin beskaffenhet ännu okända indikationer inom Norsjö socken för en kostnad av 30,000 kronor enligt följande förslagsberäkning:

Direkta arbetslöner	cirka kronor	22,000
Körslor	»	» 1,000
Material	»	» 1,000
Virke, arbetsledning och diverse	»	» 6,000
		kronor 30,000.

35 man och 1 häst beräknades sysselsatta med dessa arbeten under cirka 4 månader.

I fråga om *Kuorbevare—Adakgruppens* fyndigheter anföra ämbetsverken följande:

Denna grupps fyndigheter vore belägna cirka 4 mil NV från Rakkejaure. Till stambanan vore avståndet fågelvägen omkring 8 mil men till inlandsbanan endast omkring $2\frac{1}{2}$ —3 mil (och efter en föreslagen utfartsväg till Slagnäs omkring 37 kilometer). Inom detta område hade de senaste åren påvisats ett flertal förekomster av kopparmalm samt en arsenikmalmsanledning. Största intresset tilldroge sig dessa anledningar därför att två av dem, Adakgruvan och Kuorbevaregruvan, i blottningar i dagen samt i ett borrhål visat sig hålla kopparmalm av ovanligt hög kopparhalt. Genom innevarande budgetår såsom beredskapsarbete utförda avschaktningar vore omkring 1,000 kvadratmeter blottad av sådan rik kopparmalm inom Adakgruvan, utan att hela malmarean därigenom blivit känd. Avschaktningen av Kuorbevaregruvan vore ännu ej driven längre än att malmen vore känd i en tvärprofil av omkring 25 meters längd. Flera andra, i de hittills kända delarna fattigare, kopparanledningar hade påträffats i närheten av de nämnda. Bland dem tilldroge sig en vidsträckt kopparförande horisont särskilt intresse. Trots låg och ojämn kopparhalt i hittills genomborrade partier syntes det icke uteslutet, att denna utbredda kopparhaltiga zon innehölle så mycket av rikare partier, att den bleve åtminstone delvis brytvärd. I sådant fall kunde den komma att få stor betydelse för Kuorbevare-Adakfältens exploatering.

Staten ägde genom inmutning och jordägareandelsköp $\frac{35}{48}$ av Adakgruvan samt inmutareandelen till de övriga förekomsterna. Bolidens gruvaktiebolag hade genom jordägareandelsköp förvärvat $\frac{12}{48}$ av Adakgruvan och hälften-meddelägarskap i en del ännu oundersökta indikationer. I Kuorbevaregruvan m. fl. vore ännu vederbörande markägare innehavare av jordägarens hälft.

Det syntes ämbetsverken särskilt önskvärt, att Adak-Kuorbevaregruppens malmanledningar bleve med snaraste tillräckligt undersökta, all den stund det vid ett gynnsamt resultat av undersökningarna skulle bliva möjligt att omedelbart börja tillgodogöra desamma. Av särskild vikt syntes härvid vara att utröna vilka mängder av den rika kopparmalmen, som kunde påräknas. Härför fordrades dels fortsatt avschaktning av fyndigheterna ifråga, dels bestämning av malmernas utsträckning och beskaffenhet mot djupet. Fyndigheternas beskaffenhet gjorde, att sistnämnda fråga ej kunde avgöras enbart genom diamantborrningar, utan vore det

behövt att utreda densamma även genom schaktsänkning och ortdrivning, eventuellt genom någon mindre försöksbrytning.

Då de jordmassor, som behövde avlägsnas från Adakgruvans kopparmalm befunnits något större än vad först antagits, huvudsakligen beroende på malmareans storlek och form, föresloges ytterligare avschaktning av denna fyndighet under budgetåret 1933/1934 för en kostnad av omkring 16,000 kronor enligt följande beräkning:

Direkta arbetslöner	.....	cirka kronor	12,500
Körslor	.....	»	» 500
Material	.....	»	» 1,500
Arbetsledning och diverse	.....	»	» 1,500
			kronor 16,000.

18 man och 2 hästar beräknades bli sysselsatta i 4 månader med nyssnämnda arbete.

Fortsatt avschaktning av kopparmalmen inom Kuorbevaregruvan föresloges likaledes för en kostnad av 15,000 kronor enligt följande beräkning:

Direkta arbetslöner	.....	cirka kronor	12,000
Körslor	.....	»	» 500
Material	.....	»	» 1,200
Arbetsledning och diverse	.....	»	» 1,300
			kronor 15,000.

Med detta arbete beräknades cirka 20 man och 2 hästar bli sysselsatta i cirka 3 månader.

Vidare föresloges i överensstämmelse med geologiska undersökningens framställning till beredskapsarbetskommittéerade avschaktningar och provsprängningar på ett flertal andra till sin beskaffenhet ännu helt okända malmanledningar inom Kuorbevare-Adakgruppen för sammanlagt 36,000 kronor, enligt i huvudsak följande beräkning:

Direkta arbetslöner	.....	cirka kronor	29,000
Körslor	.....	»	» 1,500
Material	.....	»	» 3,000
Arbetsledning och diverse	.....	»	» 2,500
			kronor 36,000.

Dessa arbeten beräknades sysselsätta cirka 38 man och 1 häst i cirka 5 månader.

Arbetsplanen för användning av för budgetåret 1932/1933 redan utannonserade medel upptogs schaktsänkning- och ortdrivningsarbeten inom Adakgruvan för en beräknad kostnad av förslagsvis 53,000 kronor. Detta arbete hade ännu ej igångsatts, emedan det varit nödvändigt att först avvakta resultaten av blottningsarbetena och vissa diamantborrningar, vilka nu påginge. Det komme att påbörjas under vårvinterns lopp. På grund av den begränsade arbetsstyrka (omkring 15 man), som kunde beredas sysselsättning vid schakt- och ortdrivningsarbetet, komme det att pågå under större delen även av budgetåret 1933/1934. Ytterligare medel syntes därför ej nu böra anvisas för detta ändamål.

Ämbetsverken erinra i detta sammanhang, att i statsverkspropositionen jämväl beräknats ett belopp av 250,000 kronor för vissa anläggningar såsom anriktningsverk m. m. vid Kuorbevare. Med hänsyn till vad av äm-

betsverken anförts om nu förevarande fyndigheter, har det syntts ämbetsverken vara uppenbart, att kännedomen om samma fyndigheter ännu icke nått ett sådant stadium, att några mera preciserade planer för de vid fyndigheternas blivande utnyttjande erforderliga anläggningarna kunde uppgöras. Före planerandet av anrikningsverket måste undersökningsarbetena hava fortskridit så långt, att man erhållit tillräckligt omfattande kännedom om beskaffenheten av det material, som skulle bearbetas i verket, detta i ändamål att en för godset ifråga lämplig anordning av anrikningsverket skulle kunna utväljas.

Härom anföra ämbetsverken ytterligare:

De förut omnämnda arbetena vore avsedda att utgöra viktiga bidrag i detta hänseende. Dessutom borde, innan typen för anrikningsverket fastställdes, anrikningsförsök i laboratorium eller i halvstor skala i förefintliga anrikningsverk verkställas med malmhaltigt gods från skilda delar av malmfältet, när sådant gods i tillräckliga kvantiteter bleve tillgängligt genom de planerade sprängningsarbetena. Kännedomen om vilka kvantiteter, man hade att räkna med för ett blivande anrikningsverk, vore icke heller ännu tillräcklig för att den ur ekonomisk synpunkt lämpligaste storleken på verket skulle kunna avgöras.

Då de sålunda före verkets planerande erforderliga undersökningarna sannolikt erfordrade så lång tid, att någon anläggning icke kunde påbörjas under budgetåret 1933/1934, syntes det icke erforderligt att nu reservera medel för ändamålet i annan mån, än att ett mindre belopp, förslagsvis 20,000 kronor, beräknades för täckande av kostnaderna för anrikningsförsöken.

Ämbetsverken övergå härefter till *Vindelgransele—Hornträsk—Kristinebergsgruppens* fyndigheter samt uttala sig därom sålunda:

Inom *Vindelgransele-Hornträsk-Kristinebergsgruppen* vore för närvarande kända *Kristinebergs* svavelkis-kopparmalmsfält, *Vindelgransele* zinkblymalmsfält samt en mindre kopparmalmsfyndighet och en likaledes liten zinkmalmsfyndighet vid *Granlunda*.

Kristinebergsfältet ägdes genom köp av *Bolidens* gruvaktiebolag. I *Vindelgranselefältet* hade kronan inmutareandelen och *Bolidens* gruvaktiebolag jordägareandelen. I *Granlundaförekomsterna* ägde vederbörande markägare jordägareandelarna.

Dessutom hade inom denna trakt genom geologiska och geofysiska undersökningar uppdagats ett större antal bly-zinkmalms- och kopparmalmsindikationer, vilkas närmare beskaffenhet ännu vore okänd. En del av dessa kunde utredas endast genom diamantborrningar, men ett flertal andra kunde undersökas genom avschaktnings- och provsprängningsarbeten.

Dels för utförande av schaktnings- och provsprängningsarbeten å sistnämnda malmanledning, dels för utförande av nödiga försvarsarbeten å kronans utmål föresloge ämbetsverken inom ifrågavarande grupp av fyndigheter utförande av arbeten för sammanlagt omkring 40,000 kronor enligt följande förslagsberäkning:

Direkta arbetslöner	cirka kronor	31,500
Körslor	»	» 2,500
Material	»	» 3,000
Arbetsledning m. m.	»	» 3,000
		kronor 40,000.

Dessa arbeten beräknades sysselsätta cirka 30 man och 1 häst i cirka 6 månader.

Ämbetsverken fortsätta härefter sålunda:

Även inom *Jörns socken* hade geologiska undersökningen under sina geologiska utredningar påträffat mineraliserade områden, vilka möjligen kunde hysa samlade malmkroppar under jordbetäckningen. Med stöd av för innevarande budgetår anvisade beredskapsarbetsmedel utfördes under hösten magnetiska mätningar över en del av dessa mineraliserade områden och framkommo därvid flera dragzoner, vilkas beskaffenhet syntes böra undersökas genom schaktnings- och provtagningsarbeten.

Ämbetsverken finge i anslutning till geologiska undersökningens förslag till beredskapsarbetskommittéerade och i promemorian den 20 december 1932 föreslå, att inom ifrågavarande delar av *Jörns socken* utfördes dels fortsatta magnetiska mätningar, dels blottningar och provtagningar av magnetiska drag för en sammanlagd kostnad av omkring 23,000 kronor, i huvudsak enligt följande förslagsberäkning:

Direkta arbetslöner	.....	cirka kronor	17,000
Körslor	.....	»	» 1,500
Material	.....	»	» 2,000
Arbetsledning och diverse	.....	»	» 2,500
		kronor	23,000.

Dessa arbeten beräknades sysselsätta cirka 30 man och 2 hästar i cirka 3 å 4 månader.

En i ämbetsverkens utlåtande intagen sammanställning över de av dem föreslagna arbetena av nu ifrågavarande slag ävensom den för varje särskilt arbete beräknade kostnaden har följande utseende:

Inom Malånäsgruppen (Norsjö socken):

Avrymning av kopparmalmen »Bjurfors östra», förslagsvis	.....	kronor	90,000
Schaktsänkning och ortdrivning å »Bjurfors östra», förslagsvis	.....	»	62,000
Avrymnings- och provsprängningsarbeten å Högkullas zinkmalmsfyndighet, förslagsvis	.....	»	32,000
Undersökningsarbeten å övriga malmanledningar inom Malånäsgruppen, förslagsvis	.....	»	30,000

Inom Adak-Kuorbevaregruppen (Malå socken):

Fortsatt avrymning av Adakgruvan, förslagsvis	.....	»	16,000
Fortsatt avrymning av Kuorbevaregruvan, förslagsvis	..	»	15,000
Avrymnings- och provsprängningsarbeten på andra malmanledningar inom Adak—Kuorbevaregruppen, förslagsvis	.....	»	36,000
Anrikningsförsök, förslagsvis	.....	»	20,000

Inom Vindelgransele—Hornträsk—Kristinebergsgruppen

(Lycksele socken och en närgränsande del av Malå socken):			
Avrymnings- och provsprängningsarbeten, förslagsvis	....	»	40,000

Inom Jörns socken:

Avrymnings- och provsprängningsarbeten samt magnetiska mätningar, förslagsvis	.....	»	23,000
		Summa kronor	364,000.

II. Väganläggningar från Adak-Kuorbevarer malmfält till Slagnäs samt från Bjurträsk till Örträsk och Högkulla. Beträffande frågan om anläggande av utfartsväg från Kuorbevarer kopparmalmfält erinra *kommerskollegium* och *Sveriges geologiska undersökning*, hurusom de vid åtskilliga tidigare tillfällen framhållit, att ett fullständigt utnyttjande av *samtliga* malmfyndigheter väster om stambanan åtminstone upp till Rakkejaure egentligen krävde anläggande av järnväg mellan dessa fyndigheter och stambanan. Såsom förhållandena på sista tiden utvecklats sig, syntes emellertid förutsättningarna för igångsättande av ett dylikt järnvägsbygge nu väsentligt försämrade mot vad de voro för ej så många år tillbaka. Å ena sidan hade automobiltrafikens utveckling i ifrågasvarande landsdelar väsentligt reducerat behovet av järnväg för andra ändamål än malmtrafik. Å andra sidan hade världsdepressionen åstadkommit ett våldsamt prisfall på ett flertal av de produkter, som de ifrågasvarande malmfälten skulle leverera, och därigenom åstadkommit, att många fyndigheter, som förut kunnat exploateras med någon vinst, nu icke skulle löna brytning. Sistnämnda förhållande och den omständigheten att man icke kunde förutse, huru snart och i vilken utsträckning detta komme att förändras, medförde, att det för närvarande vore omöjligt garantera, att malmtransporten från fyndigheterna i fråga kunde bliva tillräckligt stor för att ensam förränta och amortera en järnväg. Såväl av denna anledning som emedan det syntes behöfligt avvakta resultatet av undersökningsarbetena, kunde ämbetsverken icke nu föreslå påbörjandet av en malmbana.

Under framhållande att utnyttjandet av en del av de ifrågasvarande malmfyndigheterna emellertid icke vore helt beroende av järnvägsanläggning fram till dem utan, åtminstone partiellt, även kunde baseras på biltransport efter landsväg till någon av de redan befintliga järnvägarna, samt att, även om en malmbana framdeles komme till stånd genom trakten, landsvägar därför för närvarande vore behöfliga till dessa fyndigheter, anföra ämbetsverken i detta ämne vidare följande:

Särskilt gällde detta om *Adak—Kuorbevarergruppens* kopparmalmfyndigheter i Malå. Efter allt att döma kunde de högprocentiga kopparmalmerna i Adakgruvan och Kuorbevarergruvan omedelbart brytas och finna avsättning till Rönnskärs smältverk, därest ett tillräckligt gynnsamt resultat med avseende på tillgångarnas storlek framkomme av de i det föregående föreslagna undersökningsarbetena. Då den brutna malmen borde så långt ske kunde anrikas på platsen, innan den fraktades den långa vägen till smältverk, kunde emellertid fraktmängden, även vid ett gott undersökningsresultat, knappast väntas bliva så stor, att den skulle kunna motivera en järnväg. Sistnämnda omständighet i förening med Adak—Kuorbevarerfyndigheternas från malmfyndigheterna i Norsjö och sydöstra Malå avskilda läge medförde enligt ämbetsverkens förmenande, att problemet om utfrakt av malm från de förra kunde lösas genom en landsvägsförbindelse och oberoende av frågan om en framtida malmbana till malmfälten i Norsjö och sydöstra Malå.

Utförda utredningar angående ett flertal olika landsvägsalternativ

med hänsyn till fraktkostnaderna samt approximativa anläggningskostnader för vägarna syntes ådagalägga, att huvudsakligen tre alternativ för utfrakt av malm från Adak—Kuorbevarefälten föreläge, nämligen:

1) landsvägen Kuorbevare—Hedberg—*Julträsk* station vid inlandsbanan,

2) landsvägen Kuorbevare—Grundträskkliden—*Dunlidens* station vid inlandsbanan och

3) landsvägen Kuorbevare—Håptjärnliden—*Slagnäs* station vid inlandsbanan.

Alternativ 1 hade en längd av omkring 44 kilometer, alternativ 2 omkring 43 kilometer och alternativ 3 omkring 37 kilometer. De båda förstnämnda krävde större brobyggnader över Skellefte älv, vilket ej vore fallet med alternativ 3. En viktig omständighet vore, att alternativen 1 och 2 uppvisade betydande stigningar till inlandsbanan, vilket däremot ej vore fallet med alternativ 3.

Fraktkostnaderna per ton malm (eller slig) från gruvorna till Rönnskärs smältverk (eller Skelleftehamn), beräknade efter 10 öre per ton kilometer på landsväg och tariff 14 (järnmalm och sten) på järnväg, belöpte sig efter de olika alternativen till respektive omkring 12 kronor 60 öre, 12 kronor 80 öre och 12 kronor 90 öre per ton. Vid tillämpning av tariff 13 på järnvägen skulle motsvarande kostnader bli 13 kronor 60 öre, 13 kronor 80 öre och 13 kronor 90 öre. Till jämförelse finge framhållas, att efter samma beräkningsgrunder fraktkostnaden över Kufors station skulle bli omkring 17 kronor per ton enligt tariff 14 och 17 kronor 70 öre per ton enligt tariff 13 samt över Bastuträsk respektive 17 kronor 10 öre och 17 kronor 70 öre.

Till grund för beräkningen 10 öre per ton kilometer på landsväg låge erfarenheter rörande kostnader för virkestransporter och vissa sten-transporter samt även vissa i trakten under hand gjorda offerter på malmkörning med bil. Möjligen kunde denna kostnadsberäkning vara något låg, särskilt på grund av stigningarna, beträffande alternativen 1 och 2. Därest den skulle behöva höjas, skulle detta tydligtvis öka den kortaste landsvägssträckningens företräde framför de längre.

Det syntes ämbetsverken framgå, att det kortaste landsvägsalternativet 3 till Slagnäs ur malmtrafiksynpunkt vore överlägset alla de övriga. Därtill komme emellertid, att största delen av denna sträckning, drygt 32 kilometer, även oavsett malmtrafiken, för övre delen av Malå socken hade stor betydelse såsom tillfartsväg till Slagnäs järnvägsstation och där direkt sammanknöttes med landsvägen Slagnäs—Arjeplog, vadan den under alla omständigheter förr eller senare syntes böra komma till stånd.

Ämbetsverken föreslå därför, att landsväg anläggas enligt alternativ 3 från Adaks och Kuorbevare malmfyndigheter till Slagnäs.

Beträffande det förslagsvis beräknade beloppet 335,000 kronor för ifrågavarande vägbyggnad framhålla ämbetsverken, att detta belopp grundar sig på överslagsberäkningar med ledning av från vägsakkunniga meddelade upplysningar rörande genomsnittskostnaden för likartade vägbyggen. Ämbetsverken utgå emellertid ifrån, att de behövliga detaljutredningarna sedermera bli verkställda av den vägmyndighet, som kommer att handhava vägens utförande.

I detta sammanhang framhålla ämbetsverken önskvärdheten av att

arbetet på den omkring 4,7 kilometer långa sträckan mellan Adakgruvan och nuvarande vägen mellan Nylund och Håptjärnliden omedelbart igångsättes, alldenstund denna vägsträcka är behövlig redan för en del av undersökningsarbetena och för transport av de malmkvantiteter, med vilka i det föregående förslagna anrikningsexperiment skulle utföras.

Utöver nu omhandlade vägföretag föreslå ämbetsverken utförande av en väganläggning från Bjurträsk till Örträsk och Högkulla för en sammanlagd kostnad av 200,000 kronor. Till stöd härför hava ämbetsverken anfört följande:

Av Malänasgruppens fyndigheter kunde, såsom framginge av det föregående, en del av Bjurforsfältets samt Högkullafältets malmer först väntas bliva föremål för brytning. Såsom redan framhållits i geologiska undersökningens förutnämnda promemoria den 20 december 1932 krävdes härför i första rummet landsvägsförbindelse mellan Bjurträsk vid landsvägen mellan Kufors och Norsjö och »Bjurfors östra» vid Örträsk by ävensom fortsättning av samma väg från Örträsk till Högkulla. Den nya vägen mellan Bjurträsk och Örträsk skulle få en längd av omkring 8,5 kilometer, varjämte tillkomme en brobyggnad över Malån. Från Örträsk till Högkulla skulle den nya vägen bliva ej fullt 6,5 kilometer. Automobilvägen från Kufors station till malmförekomsten »Bjurfors östra» skulle härigenom bliva omkring 23 kilometer och till Högkulla cirka 29 à 30 kilometer.

Med ledning av likartade överslagsberäkningar som i fråga om vägalternativen från Adak—Kuorbevarefälten beräknades kostnaderna för landsvägen Bjurträsk—Örträsk inklusive brobyggnaden över Malån till cirka 135,000 kronor och för vägen Örträsk—Högkulla till cirka 65,000 kronor eller tillhoppa cirka 200,000 kronor.

Särskilt den förstnämnda längre och dyraste sträckan mellan Bjurträsk och Örträsk tillmättes dessutom stor betydelse ur bygdens synpunkt såsom utfartsväg från Örträsk by och Bjurfors gårdar med sågverk och kraftstation, vilka samtliga ännu saknade någorlunda tillfredsställande väg.

Ämbetsverken föreslå sålunda utförande av nämnda väganläggning. De framhålla därvid tillika, att en bättre vägförbindelse än den nuvarande är behövlig redan för de undersökningsarbeten, vilka i det föregående föreslagits till utförande inom Malänasgruppen. Härvid syntes brobyggnaden över Malån vara mest brådskande.

Enligt ämbetsverkens förslag skulle alltså följande vägföretag böra komma till utförande till nedan beräknade kostnader, nämligen:

Anläggning av landsväg från Adak—Kuorbevaremalmfält till Slagnäs järnvägsstation, förslagsvis	kronor 335,000
Anläggning av landsväg från Bjurträsk till Örträsk och Högkulla, förslagsvis	» 200,000
	Summa kronor 535,000.

Vid länsstyrelsens i Västerbottens län förutberörda utlåtande av den 8 februari 1933, som hänför sig till de av kommerskollegium och Sveriges geologiska undersökning föreslagna vägföretagen, finnes fogat ett från *vägingenjören i länet* infordrat yttrande i ämnet, däri vägingenjören anför i huvudsak följande:

Beträffande utfartsväg från *Kuorbevare—Adakgruppens malmfyndigheter* instämde vägingenjören obetingat i kommerskollegii och Sveriges geologiska undersöknings förord för alternativ 3, avseende vägförbindelse längs Skellefteälvens södra strand till Slagnäs, enär en dylik vägförbindelse kunde anses erforderlig även med hänsyn till behovet av att skapa en lämplig tillfartsväg till inlandsbanan för den övre delen av Malå socken och sålunda med all sannolikhet ändock inom en nära framtid borde komma till.

Genom länsstyrelsens utslag den 11 december 1928 hade de väghållnings-skyldiga i Malå och Norsjö tingslags väghållningsdistrikt ålagts att mot åtnjutande av sedvanligt statsbidrag bygga och för framtiden underhålla en enkel bygdeväg från Håptjärnliden till Ledvattnet. Denna väg, som skulle få en längd av 7,643 meter, hade för 3.5 meters bredd beräknats kosta 128,200 kronor och skulle med endast en mycket obetydlig omstakning på de sista 500 meterna kunna med fördel ingå i den nu föreslagna vägen. För delen Ledvattnet—Slagnäs hade förordnats om undersökning för upprättande av förslag till enkel bygdeväg, vilken undersökning emellertid ännu icke påbörjats. För vägdelen Kuorbevare—Håptjärnlidvägen hade ännu inga anstalter vidtagits, men då vägsträckan ifråga hade en längd av endast cirka 4.7 kilometer, borde arbetena utan svårighet kunna igångsättas på försommaren innevarande år.

Med hänsyn till den relativt tunga trafik, som för malmtransporternas ekonomiska bedrivande kunde komma att påräknas på denna väg, syntes den böra givas en bredd av minst 4.5 meter. Vad beträffade den av ämbetsverken angivna kostnaden för vägbyggnaden förefölle densamma något för låg, därest vägen skulle givas en standard, som kunde anses erforderlig. Den totala vägbyggnadslängden syntes bliva i det närmaste 30 kilometer, och ansåges kostnaderna icke böra beräknas mindre än 425,000 kronor.

För *Malånäsgruppen* skulle den lämpligaste vägförbindelsen vara en väg från vägen Norsjö—Kusfors vid Bjurträsk förbi Örtträsk till Högkulla. Dess sammanlagda längd skulle uppgå till omkring 15 kilometer och hade av ämbetsverken beräknats kosta, inklusive brobyggnad över Malån, omkring 200,000 kronor. Även denna väg syntes böra givas en bredd av 4.5 meter och byggas så, att den kunde mottaga en relativt tung malmtrafik. Med hänsyn härtill syntes den beräknade kostnaden för väganläggningen böra höjas till åtminstone 225,000 kronor.

Länsstyrelsen i Västerbottens län har uttalat sig i huvudsak sålunda:

Övre delen av Malå socken kunde icke betjäna sig av inlandsbanan förrän vägen från Håptjärnliden till Slagnäs järnvägsstation bleve färdig, fastän avståndet till denna station vore högst avsevärt kortare än till närmaste station å norra stambanan. För tillgodoseende av befolkningens intressen vore nämnda väg synnerligen behöfvig, och även ur statens järnvägars synpunkt torde vägens snara tillkomst äga värde.

Då härtill nu komme behovet av vägförbindelse till inlandsbanan för på-

börjande av malmbrytning inom Kuorbevare-Adakgruppen, vore det uppenbart, att anläggningen borde utföras så fort ske kunde. Såväl på grund av lutningsförhållandena å de tre ifrågasatta vägsträckningarna som med hänsyn därtill att en väg från Håptjärnliden till Slagnäs under alla förhållanden måste komma till stånd, syntes det som nr 3 betecknade förslaget, vilket ägde avgjort företräde, böra komma till utförande.

Ej heller beträffande vägförslaget i övrigt hade länsstyrelsen någon erinran att göra.

I fråga om vägbredden anslöte sig länsstyrelsen till vägingenjörrens förslag, att denna borde bestämmas till 4.5 meter.

Den tunga trafik, för vilken ifrågavarande vägar avsåges, syntes böra nödvändiggöra en något kraftigare byggnad än som vore fallet vid väganläggningar i allmänhet i denna del av länet. Ej minst med tanke på kostnaderna för det framtida vägunderhållet måste detta vara välbetänkt. Anläggningskostnaderna syntes sålunda böra ökas till de av vägingenjören approximativt beräknade beloppen, 425,000 kronor för vägen Håptjärnliden-Slagnäs och 225,000 kronor för en väg från vägen Norsjö-Kusfors över Örträsk till Högkulla eller tillsammans 650,000 kronor.

Enligt länsstyrelsens mening vore det synnerligen angeläget, att den av kommerskollegium och Sveriges geologiska undersökning skisserade planen snarast möjligt bleve i sin helhet förverkligad. Den i orten rådande omfattande arbetslösheten ingåve allvarliga bekymmer, och det syntes länsstyrelsen ofrånkomligt, att alla de åtgärder, som kunde vidtagas för att utnyttja inom länet befintliga rika naturtillgångar, skyndsammast vidtoges, så att nya och varaktiga utkomstmöjligheter måtte beredas befolkningen. I sådant avseende syntes ett realiserande av nu förevarande plan innebära goda förhoppningar för framtiden.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ansluter sig, i likhet med länsstyrelsen i Västerbottens län, till vägingenjörrens förslag, att bredden för de föreslagna vägarna bestämmas till 4.5 meter, därvid kostnaderna för väganläggningarna borde ökas till de av vägingenjören approximativt beräknade beloppen eller sammanlagt till 650,000 kronor.

*Departements-
chefen.*

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, omfatta ifrågavarande i statsverkspropositionen bebådade allmänna arbeten, rörande vilka kommerskollegium och Sveriges geologiska undersökning numera inkommit med närmare utformade förslag, vissa undersöknings- och förberedande gruvarbeten m. m. å statens malmfyndigheter inom Västerbottens län ävensom anläggande av utfartsvägar från två av samma fyndigheter.

De ifrågasatta gruvarbetena avse dels utrönande av malmtillgångarnas storlek och beskaffenhet vid de förekomster av kopparmalm, svavelkis eller zinkmalm, som i första rummet kunna väntas bliva föremål för brytning, dels tillredning för brytning av några av dem, dels eftersökande av nya fyndigheter. Huvudparten av arbetena skulle komma att utföras inom Malånäsfältet i Norsjö socken och inom Adak-Kuorbevarefältet i Malå socken och skulle bestå i jordavrymningsarbeten samt i utsprängning av schakt och orter, vilken sistnämnda form av undersökningsarbeten — på

det stadium, där undersökningarna nu befinna sig — enligt uppgift är den lämpligaste, när det gäller malmförekomster av förevarande art. Därjämte upptager arbetsprogrammet vissa förberedande jordavrymnings- och sprängningsarbeten inom Vindelgransele-Hornträsk-Kristinebergfältet i Lycksele socken och angränsande del av Malå socken ävensom likartade arbeten samt malmlättningsarbeten, bestående i magnetiska mätningar, inom malmförande delar av Jörns socken.

Vad angår det ifrågasatta anrikningsverket m. m. vid Kuorbevarare hava de fortsatta undersökningarna givit vid handen, att sådan kännedom om ifrågavarande fyndigheter ännu icke hunnit förvärvas, att några mera preciserade planer kunna uppgöras rörande de anläggningar, som erfordras vid fyndigheternas blivande utnyttjande. Kommerskollegium och geologiska undersökningen hava för den skull på denna punkt för närvarande inskränkt sig till att beräkna allenast ett mindre belopp för täckande av kostnaderna för vissa anrikningsförsök, vilka äro av betydelse för vinnande av kännedom om malmens beskaffenhet.

De förslag till gruv- och därmed sammanhängande arbeten av olika slag, som av ämbetsverken sålunda framlagts, liksom beräkningen av de för samma arbeten erforderliga medlen, tillhopa 364,000 kronor, hava icke givit mig anledning till erinran. Jag förordar alltså, att framställning göres hos riksdagen om anvisande för ifrågavarande ändamål av ett anslag å 364,000 kronor.

I statsverkspropositionen hava vidare beräknats medel för anläggande av utfartsväg från Kuorbevarare malmfält. Av tre undersökta alternativ hava kommerskollegium och geologiska undersökningen förordat sträckningen längs Skellefteälvens södra strand till Slagnäs vid Inlandsbanan, därvid kostnaden beräknats till 335,000 kronor. Utöver detta vägföretag hava ämbetsverken föreslagit utförande av en väganläggning för utnyttjande av de såsom brytvärdiga ansedda malmfyndigheterna inom Malänäsfältet från Bjurfors till Örträsk och Högekulla för en sammanlagd kostnad av 200,000 kronor.

I likhet med ämbetsverken och de myndigheter, som yttrat sig i ämnet, synes mig i hög grad önskvärt, att båda dessa väganläggningar komma till stånd och snarast igångsättas. Förutom av behovet av vägförbindelser för blivande malmbrytning äro dessa vägar även påkallade för tillgodoseende av ortsbefolkningens kommunikationsbehov. Med hänsyn till den tunga trafik, för vilken vägarna i fråga äro avsedda, torde, i enlighet med de tekniskt sakkunniga myndigheternas förslag, vägbanans bredd i bägge fallen böra bestämmas till 4.5 meter. I samband härmed bör ock, på sätt sistnämnda myndigheter framhållit, beräknas en stegring i kostnaderna för väganläggningarna med tillhopa 115,000 kronor till 650,000 kronor.

Beträffande samtliga nu föreslagna arbeten torde böra gälla, att det bör ankomma på Kungl. Maj:t att pröva, huruvida med hänsyn till rå-

dande arbetslöshet närmare bestämmelser rörande arbetets utförande böra föreskrivas.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att för budgetåret 1933/1934 anvisa, att utgå av låne-medel,

dels till undersöknings- och förberedande gruvarbeten m. m. inom Västerbottens län ett reservationsanslag av ..... kronor 364,000,

dels ock till väganläggningar från Adak-Kuorbevare malmfält till Slagnäs samt från Bjurträsk till Örträsk och Högekulla inom Västerbottens län ett reservationsanslag av ..... kronor 650,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Sehlberg.